

til en Anden, men en blot eventuel Ret, som han kan erhverve sig, den kan han ikke overdrage til en Anden eller testamentere bort. Vi have Alle, saamange som vi ere her, eventuel Ret til ethvert Huus i Kjøbenhavn, vi have hver for sig Ret til at slutte en Kjøbecontract om, hvilket Huus vi ville, naar vi kunne derom komme overeens med dets nærværende Eier, men hvis Noget vil gjøre et Testament, hvorved han overdrog en saadan Ret til sin Arving, saa vilde man troe, han var gal. Jeg maa imidlertid endnu gjøre opmærksom paa, at den hele Historie, som indeholdes i § 7, om hvorledes en Lehnbesidder eller Bestyrer af en saadan Eiendom eller en anden Godsbesidder kan gjøre et Tilbud, der da skal staae ved Magt indtil 1868 m. m., fra først til sidst er saa nem at omgaae, at det er uoverligt, man ikke har seet det. Her staaer i § 7, at Lehnbesidderen skalde gjøre et Tilbud „med Tilføjning af de Vilkaar, hvorunder han er villig til i Tidsrummet fra Begyndelsen af 1858 indtil Udgangen af 1867, til Fæsterne at overdrage Enhver af dem“ — nemlig Bøndergaardene — „til fuldkommen Selveiendom.“ Men nu behøver jo kun en Godsbesidder at gjøre følgende Tilbud, jeg vil sælge den Gaard, som N. N. besidder i Fæste, i den og den Landsby for 10,000 Rd., hans Naboes i Fæste havende Eiendom vil jeg sælge for 12,000 Rd., den, som hans næste Nabo besidder, for saameget, og saaledes kan han fremdeles sætte en Priis paa alle de Gaarde, der ere hans, og sige, det Tilbud vil jeg staae ved, forsaavidt Conjuncturerne ikke forandre sig; forandre de sig derimod, vil jeg have den Priis, som vil komme ud, naar Prisen efter et uwilligt Skjøn forhøies, forholdsviis som alle andre Landeiendomme i det Hele ere stegne. Dette kan han gjøre uden Videre; thi der staaer ikke Andet i § 7, end at han skal opgive Vilkaarene, og naar han opgiver et saadant Vilkaar, som her er nævnt, og som man vist vil finde billigt, saa har han gjort, hvad han efter Loven burde gjøre, saa kan man ikke komme ham nærmere; men derved er ogsaa hele Loven i dette Punkt omgaaet. Selv om han imidlertid ikke vilde saaledes omgaae Loven, vilde den dog, naar Conjuncturerne forandrede sig,

saa at Værdien steg, ikke kunne faae anden Betydning; thi en Domstol vilde altid i sidste Instans komme til at sige: ja, Meningene af Loven kan umuligt have været, at den skalde gjælde for det Tilfælde, at der var stigende Conjuncturer; thi naar Retten ikke sagde det, saa kom den i Strid med Grundlovens § 87, som siger, at Eiendomsretten er ukrænkelig. Det maa nemlig vel bemærkes, at hvad man kan expropriere en Mand for, det er den Eiendoms-gjenstand, hvori Værdien stikker, men Eiendoms-værdien kan ingen Mand i Riget blive exproprieret for, og hvis man fik en Lov, der bestemte en Maabe, hvorpaa denne Deel af Værdien kunde exproprieres, saa vilde det være Noget, der kom meget nær til det, Frd. af 11te April 1840 kaldet Bedrageri, og det kan en Lov ikke af nogen Ret forudsættes at skulle hjemle. Det er min Indvending mod Loven ved disse Paragrapher, og for at kunne fremsætte dem, har jeg stillet dette Endringsforslag. — Jeg troer ikke, at der foreligger Mere for Diebliffet.

J. A. Hansen: Idet jeg skal udtale min Anerkjendelse af den store Umage, den ærede sidste Taler har gjort sig ved i 3 Maanedene alene at beskæftige sig med denne Sag, og idet jeg finder det ganske rigtigt, at han har villet forelægge Thinget Resultatet af disse tre Maaneders Arbejde til nærmere Undersøgelse, antager jeg ogsaa, den ærede Forslagsstiller har kunnet sige sig selv, at det ikke vilde være tænkeligt, at han vilde kunne overbevise Folkethingets Majoritet ved et Foredrag herom, at de Resultater, han er kommen til, ere rigtige, naar han selv har behovet 3 Maaneders Undersøgelse for at komme til dem; jeg troer ogsaa, at efter de langvarige Forhandlinger, der deels her i Salen og deels i talrige Udvalg ere førte angaaende denne Sag, vilde der høre Mere til for at bringe Folkethingets Majoritet fra det Resultat, hvortil det saaledes er kommet. Jeg troer altsaa, at Folkethingets Majoritet, især med Hensyn til hele den Stilling, Sagen fortiden indtager, ikke saaledes vil kunne finde sig overbevist ved den ærede Rigsdagsmands Foredrag, at den vil findes villig til at fravige det Grundlag,